

LES COSIDORES DE GÈNERE DE PUNT

MUSEU DE MATARÓ - 2020

La confecció de gènere de punt

El procés de confecció consisteix en unir totes les parts o components d'una peça de vestir donant-li la forma definitiva . En la indústria del gènere de punt, aquests treballs eren realitzats fonamentalment per dones, que en el àmbit industrial treballaven en bancades de confecció, on cada una de les operàries feia una funció: fer costures, recobrir vores, introduir gomes, posar ribets, fer traus, cosir botons o afegir-hi guarniments o puntes, totes eren operacions diferents i imprescindibles abans de tenir la peça acabada.

Les fàbriques de gènere de punt es van nodrir de la feina de moltes dones que van treballar-hi com a cosidores amb màquines industrials de mà, amb màquines d'embarrat més tard o, ja al segle XX, amb màquines elèctriques. Cada peça de vestir requereix una confecció específica i cada operació de confecció una màquina amb determinades prestacions i característiques.

Hi ha gran varietat de màquines de confecció, l'evolució tecnològica i la diversitat de funcions del maquinari han afavorit el desenvolupament de diferents especialitats professionals a les àrees confecció i acabats de les fàbriques de teixit de punt.

El Museu de Mataró conserva en el seu fons més d'un centenar de màquines de confecció industrial de les companyies més destacades del sector (d'àmbit nacional i internacional) i que abasta gairebé tot el segle XX. Aquí podeu veure una selecció de les màquines que varen contribuir a millorar la productivitat de les fàbriques de teixit de punt a Mataró. Es tracta d'una col·lecció que procedeix de la donació de la Fundació Jaume Vilaseca que, a més del seu valor intrínsec, disposa del valor afegit de ser maquinari que conté totes les peces originals.

| Bancada de confecció |

Bancada amb vuit punts de confecció i embarrat central inferior connectat a un motor elèctric. Disposa de vuit punts de llum i petits calaixos per guardar accessoris. Procedeix d'una fàbrica de Mataró i està ubicada a les sales d'exposició permanent de Can Marfà. Gènere de punt.

Bancada de confecció. C. 1945-1955. Wertheim (Alemanya), comercialitzada per «La Rapida S.A.» (Barcelona). Fusta, ferro i acer. 201 x 447 x 113 cm. MdM 16610

| Màquina overlock |

L'overlock va ser una de les màquines que van revolucionar la confecció del gènere de punt perquè va suposar reduir i simplificar el nombre d'operacions d'una tongada. Disposen d'un sistema que permetia, al mateix temps, fer una traçada recta i una altra en zig-zaga, i eren especialment útils per fer els acabats i costures en teixits de punt. Algunes *overlock*, a més, podien fer la costura, encapsular-la i tallar-la en la mateixa seqüència.

El Museu de Mataró conserva una trentena de màquines overlock, provinents de diferents fabricants i èpoques, ben representatives del gran nombre de confeccionistes que en van fer ús, tan a l'àmbit industrial com al domèstic.

Màquina overlock. C. 1965. Ferro i acer. 25 x 26x 18 cm. MdM 16463

| Mauser-Spezial «grega» |

Aquesta Mauser-Spezial –«coneguda com la grega»– servia específicament per cosir la part posterior de les mitges. La peça s'acabava a la ramallosa, que cosia la puntera de la mitja. L'aparició dels telers circulars que permetien fer teixit tubular enter, les van deixar en segon terme.

Mauser-Spezial «grega». C.1930. (Alemanya). Ferro i acer. 34 x 45 x 31 cm. MdM 16538

| Màquina de tallar rivets |

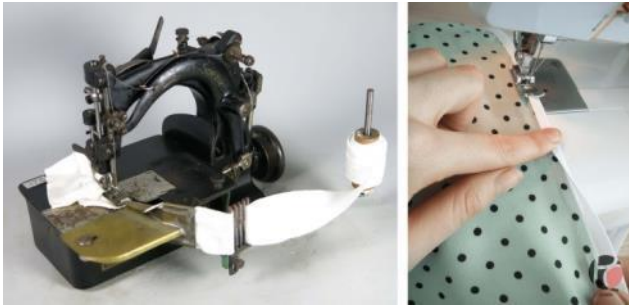
Procedent de la fàbrica «Géneros de Punto Agustí, SL». de Mataró, aquesta màquina servia per a tallar rotllos de teixit de punt per a fer rivets, que s'utilitzaven per rematar les vores de les peces de punt, o bé, fer guarniments. Disposa de tallant i corrons de fusta per reposar el teixit.

Màquina de tallar rivets. C. 1925. Ferro i acer. 47 x 77 x 49 cm. MdM 16548

| Màquina per posar rivets |

Màquina d'una agulla que s'utilitzava per posar rivets als escots, les cises i els punys de les peces de punt. Està dotada de una guia que permet premsar la tira de punt, per fixar-la a la vora del teixit i cosir-la per aconseguir un acabat polit.

Màquina per posar rivets . C. 1915. Ferro i acer. 30 x 38 x28 cm. MdM 16486

| Màquina per fer traus |

Màquina amb tallant, utilitzada per fer traus. Funciona amb dos fils, un a l'agulla i l'altra a la canilla. Va suposar una important millora de la productivitat al mecanitzar i millorar un procés que es feia a ma.

Màquina de fer traus. Entre 1900 i 1920. Ferro i acer. 36 x 58 x 32 cm. MdM 16449

| Màquina per cosir botons |

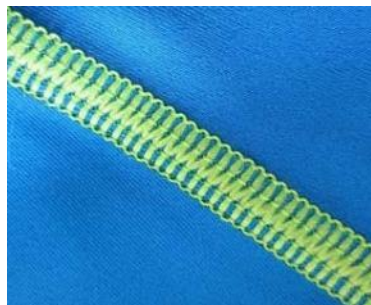
Màquina especial elèctrica amb un sol fil, que cus botons de dos, tres o quatre forats.

Màquina per cosir botons. C.1980. «Juki Corporation» (Japó)
Ferro i acer. 36 x 41 x 29 cm. MdM 16533

| Màquina de cosir |

Màquina especial que cus costura plana, però amb sis fils (quatre agulles i dues àncores). Va suposar una innovació important en el seu temps perquè permetia fer costures i alhora guarnir la peça.

Màquina de cosir. C. 1960. «Mauser-Lock». Ferro i acer.
38 x 46 x 43 cm. MdM16501

| Màquina recobridora «Kansai» |

Màquina elèctrica especial amb tres agulles, una àncora i cinc fils, amb recobridor a sobre i a sota. Cus a puntada de *pespunt* pel dret i pel revés fa una puntada de cobertura tipus *overlock*. Serveix per fer vores o *pespunts* decoratius.

Màquina recobridora «Kansai». C. 1975. «Morimoto MFG Co. Ltd.» (Japó). Ferro i acer. 43 x 49 x 30 cm. MdM 16448

| Màquina per introduir elàstics |

Màquina de costura plana especial per a teixits de punt, compta amb tres agulles (una d'elles reculada) i quatre fils que fa dos tipus de repunt. S'utilitzava per cosir cinta elàstica en la confecció de roba interior i de bany.

Màquina per introduir elàstics. C.1930. «Singer Manufacturing Co.» (EE.UU). Ferro i acer. 35 x 52 x 31 cm. MdM 16512

Les cosidores de gènere de punt
Museu de Mataró
Selecció i textos a cura de Conxita Gil
Maig de 2020